

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: KŽ-127/02
Brčko, 31.10.2002. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija: Gligorević Ruže, kao predsjednika vijeća, Kadrić Zijada i Jusufović Mirze, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Antolović Olge, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog S. B. sina A. iz S., zbog krivičnog djela – Teško ubistvo iz člana 166 stav 1 tačka 8 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine a u vezi sa članom 20 istog zakona, odlučujući po žalbama Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i branioca optuženog – advokata R. K. iz T., izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp-91/01-4 od 03.09.2002. godine, u sjednici vijeća održanoj 31.10.2002. godine donio je

P R E S U D U

Žalba Javnog tužilaštva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine se odbija kao neosnovana, a djelimičnim uvažavanjem žalbe branioca optuženog S. B., i po službenoj dužnosti, presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp.91/01-4 od 03.09.2002. godine **se preinačava** u pravnoj ocjeni djela i odluci o kazni, tako da se radnje opisane u izreci prvostepene presude za koje je optuženi S. B. oglašen krivim, koje se odnose na lišenje života bugarskog državljanina I. A. S., pravno ocjenjuju kao krivično djelo - Ubistvo iz člana 165 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, za koje mu sud, uz primjenu navedenog zakonskog propisa te čl. 5, 33, 38 st. 1 i 2 i 40 st.1 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, **utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) godina**, a radnje koje se odnose na pokušaj lišenja života M. M., pravno ocjenjuju kao krivično djelo – Ubistvo na mah iz čl. 167 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 20 istog zakona, za koje mu sud uz primjenu navedenih zakonskih propisa i čl. 5, 33, 38 st.1 i 2 i 40 st.1 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, **utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine**, pa se za oba navedena krivična djela, uz primjenu čl. 46 stav 1 i 2 tačka 2 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine optuženi S. B. **OSUĐUJE NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 10 (DESET) GODINA**, u koju mu se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru počev od 02.11.2001. godine, pa nadalje.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Osnovni sud Brčko Distrikta BiH) broj Kp-91/01-4 od 03.09.2002. godine, S. B. oglašen je krivim da je radnjama pobliže opisanim u izreci navedene presude počinio krivično djelo – Teško ubistvo iz člana 166 stav 1 tačka 8 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 20 istog zakona (u daljem tekstu: KZ-a Brčko Distrikta BiH) pa je za isto krivično djelo uz primjenu navedenog zakonskog propisa te čl. 5, 33, 38 i 40 KZ-a Brčko Distrikta BiH, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) godina, u koju se istom ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru počev od 2.11.2001. godine, pa nadalje.

Optuženom je izrečena mjera bezbjednosti oduzimanje predmeta – pištolja marke "HS 2000" kal. 9 mm PARA, fabrički br. 48503.

Obavezan je optuženi na plaćanje troškova krivičnog postupka, i to paušala u iznosu od 300,00 KM, te ostalih troškova krivičnog postupka u iznosu od 6.836,22 KM, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

Protiv navedene presude žalbu su blagovremeno izjavili: branilac optuženog – advokat R. K. iz T., koji presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te odluke o troškovima krivičnog postupka, i Javno tužilaštvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Javno tužilaštvo) koje presudu pobija zbog odluke o kazni.

Bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz čl. 260 stav 1 tačka 11 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP-a Brčko Distrikta BiH) branilac optuženog vidi u činjenici da prvostepeni sud u presudi ili nije naveo razloge o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi nejasni i u znatnoj mjeri protivrječni. Prema razlozima presude prvostepeni sud je u cijelosti prihvatio nalaze vještaka neuropsihijatrijske struke - S. Lj., A. K., A. S. i K. B., navodeći da su ti nalazi suglasni u pogledu uračunljivosti optuženog. Međutim, iz nalaza vještaka S. Lj. i A. K., koje su dali na glavnom pretresu, te vještaka A. S., proizilazi da je optuženi u trenucima pucanja djelovao bez ikakve primjese volje.

Dakle, ako se već prihvataju nalazi vještaka neuropsihijatara, i ako je nalaz Klinike u S. po prof. K. i Lj., i nalaz vještaka S., utvrdio da je izostao voljni elemenat, onda po ocjeni branioca optuženog postoji protivrječnost u razlozima presude spram tvrdnje suda da je optuženi postupao sa umišljajem, pošto umišljaj čine svjesni i voljni elemenat i izostanak bilo kojeg od njih dovodi do toga da nema umišljaja.

Sud ne prihvata stanovište odbrane da se u radnjama optuženog stiču obilježja krivičnog djela ubistva na mah iz čl. 167 KZ-a Brčko Distrikta BiH, a u obrazloženju presude samo konstatuje da iz provedenih dokaza proizilazi da nisu ostvarena bitna obilježja navedenog krivičnog djela ne navodeći konkretno koje od tih obilježja, tako da su izneseni razlozi presude nejasni.

Nalaz Klinike u S. kao i nalaz vještaka S. izričiti su u tome da se radi o stanju jake razdraženosti kod optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela i da je u to stanje optuženi došao zbog prethodnog ponašanja oštećenog M. M., i što se našao u situaciji u kojoj je došao u afektivno stanje i stanje jake razdraženosti. Vještaci su ukazali na to da je nagli negativni obrt u ponašanju oštećenog M., sve

izraženija grubost, osornost, nadmenost, vrijeđanje i ponižavanje i ton sa prijetećim karakterom uticao na pojačavanje afekta kod optuženog. Iz toga proizilazi da je do razdraženosti optuženog došlo zbog oštećenog M. (nije obavezno da razdraženost bude izazvana i od drugog oštećenog).

Napad od strane M. na optuženog praktično je počeo odlaskom M. po pištolj, oblačenjem jakne preko majice da se pištolj ne bi vidio, te dovođenjem u kafe bar na benzinskoj pumpi, Bugarina A. S. koji je krupan, nabildan, sa tamnim naočalama na licu, od koga se normalan čovjek uplaši. Poslije je slijedilo M. mašanje za pas gdje se nesporno nalazio pištolj, tako da su bili ispunjeni svi uslovi da se krivično djelo kvalifikuje kao - ubistvo na mah. Sud je bio dužan da obrazloži koji od uslova nije ispunjen kada je odbio prijedlog odbrane da djelo kvalifikuje kao ubistvo na mah.

Branilac optuženog dalje smatra da je prvostepeni sud povrijedio krivični zakon na štetu optuženog kada je našao utvrđenim da je optuženi počinio krivično djelo – Teškog ubistva iz čl. 166 stav 1 tačka 8 KZ-a Brčko Distrikta BiH, umjesto da je utvrdio da se u radnjama optuženog stiču obilježja krivičnog djela – Ubistva na mah iz čl. 167 KZ-a Brčko Distrikta BiH.

Sud je pogrešno utvrdio činjenično stanje kada je utvrdio da je optuženi krivično djelo počinio sa direktnim umišljajem, iako kod optuženog nije postojao voljni elemenat koji je neophodan za postojanje umišljaja.

U prigovoru na odluku o kazni koja je izrečena optuženom, branilac optuženog ističe da prvostepeni sud prilikom izricanja kazne nije vodio računa o doprinosu oštećenog M. nastanku situacije u kojoj je došlo do izvršenja krivičnog djela, odnosno nije vodio računa o ponašanju M. na mjestu izvršenja krivičnog djela.

Sud nepravilno kao otežavajuću okolnost uzima optuženom činjenicu da je ranije osuđivan. Nije bilo mjesta da se ta činjenica optuženom uzme kao otežavajuća okolnost pošto je optuženi 1996. godine (dakle, prije 5 godina) osuđivan zbog krivičnog djela Falsifikovanja, i to na uslovnu osudu, tako da je navedena osuda morala biti brisana po slovu zakona. Žalilac smatra da bi se svrha kažnjavanja predviđena u čl. 33 KZ-a Brčko Distrikta BiH, postigla i blažom kaznom od one koju je izrekao prvostepeni sud. Na kraju žalbe predlaže da Apelacioni sud istu uvaži te zbog bitnih povreda koje je počinio prvostepeni sud, pobijanu presudu ukine i sam održi glavni pretres, te optuženog oglasi krivim zbog krivičnog djela iz čl. 167 KZ-a Brčko Distrikta BiH, odnosno prvostepenu presudu preinači i optuženom izrekne kaznu zatvora u kraćem trajanju.

Javno tužilaštvo u žalbi prigovara da kazna zatvora u trajanju od 10 godina, koju je prvostepeni sud izrekao optuženom, a koja predstavlja minimum te kazne koji je u zakonu predviđen za navedeno krivično djelo za koje se optuženi tereti, nije srazmjerna težini i stepenu društvene opasnosti počinjenog krivičnog djela i istom se neće ostvariti, zakonom predviđena svrha kažnjavanja. Pri odmjeravanju kazne prvostepeni sud nije mogao cijeliti optuženom, kao olakšavajuću okolnost činjenicu da je mlad čovjek, pošto se radi o relativno mladoj osobi koja ima dovoljan stepen svijesti i odgovornosti za svoje postupke. Isto tako ni činjenicu da je djelo ostalo u pokušaju, sud nije mogao cijeliti kao olakšavajuću okolnost s obzirom da se radi o teškom ubistvu kojom prilikom je jedno lice lišeno života, dok su drugom licu nanesene teške i po život opasne

povrede. Neprihvatljivo je i to, da je optuženom uzeta u obzir, kao olakšavajuća okolnost, činjenica da je priznao objektivni učin krivičnog djela, a što nije trebalo s obzirom da je drugim dokazima utvrđeno da je isti počinio krivično djelo.

Sud je morao optuženom kao otežavajuću okolnost uzeti u obzir upornost i bezobzirnost pri izvršenju krivičnog djela koji se ogledaju u činjenici da je isti ispalio četiri metka u predio grudnog koša i ramena oštećenog M. M., pa kada je ovaj pao još i dva metka u predio nogu.

S obzirom na iznijete razloge Javno tužilaštvo je predložilo da Apelacioni sud žalbu tužilaštva uvaži te pobijanu presudu preinači tako da optuženog osudi na kaznu zatvora u dužem trajanju.

Branilac optuženog – advokat R. K. je u odgovoru na žalbu Javnog tužilaštva naveo da je žalba tužilaštva neosnovana te je predložio da je drugostepeni sud kao takvu odbije.

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbama branioca optuženog i Javnog tužilaštva, te po službenoj dužnosti, u smislu člana 270 stav 1 ZKP-a Brčko Distrikta BiH, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Bez osnova je žalbeni prigovor branioca optuženog da postoje protivrječnosti u razlozima prvostepene presude, koje se u žalbi opisuju. Tačno je to da prvostepeni sud prihvata nalaze, odnosno mišljenja i zaključke vještaka neuropsihijatar S. Lj., A. K., A. S. i K. B., u pogledu njihove ocjene da je zbog afektivnog stanja koje je bilo jakog intenziteta, u kome se našao optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela, uračunljivost istog, odnosno njegova sposobnost da shvati značaj djela i da upravlja svojim postupcima bila smanjena, ali ne bitno. Upravo navedeni zaključci i mišljenja pomenutih vještaka koji su suglasni jasno ukazuju na to da su kod optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela, zbog afektivnog stanja svijest i volja bili redukovani a ne isključeni, tako da nema osnova žalbenom prigovoru da je nedostajao voljni elemenat koji je neophodan za postojanje umišljaja pri izvršenju krivičnog djela, pa shodno navedenom nema osnova ni prigovoru da postoje protivrječnosti u razlozima prvostepene presude, odnosno da su razlozi o odlučnim činjenicama nejasni. Stoga ne postoji bitna povreda odredaba ZKP-a Brčko Distrikta BiH na koju branilac optuženog žalbom ukazuje a niti neka druga bitna povreda čije postojanje, u smislu čl. 270 st. 1. tačka 1 ZKP-a Brčko Distrikta BiH, ovaj sud ispituje po službenoj dužnosti.

Također je bez osnova žalbeni prigovor branioca optuženog da je činjenično stanje u ovoj krivično-pravnoj stvari pogrešno utvrđeno.

Prvostepeni sud prihvata nalaze i mišljenja vještaka neuropsihijatar koji su saglasni u tome da je kod optuženog u vrijeme izvršenja krivično-pravnih radnji, postojala afektivna napetost jakog intenziteta izazvana isključivo ponašanjem oštećenog M. M. (a ne i oštećenog I. A. S.) koji je teško vrijeđao optuženog te mu prijetio izazvavši kod optuženog jake emocije srdžbe, bijesa, gnjeva i poniženosti, te straha, tako da je u navedenom afektivnom stanju, koje je nesumnjivo stanje jake razdraženosti, optuženi počinio krivično-pravne radnje opisane u izreci pobijane presude.

Dalje, na osnovu provedenih dokaza, nesporno proizilazi da je optuženi doveden bez svoje krivice u jaku razdraženost i da je razdraženost izazvana

napadom na ličnost optuženog, koji napad je po svom dejstvu bio psihički (izazivanje straha), kao i teškim vrijeđanjem, koji su došli isključivo od strane oštećenog M. M., usljed čega je optuženi u tako afektivnom stanju, s umišljajem pokušao da liši života oštećenog M. M., ispalivši u istog šest metaka iz pištolja povrijedivši mu na taj način vitalne organe i prouzrokujući tri teške tjelesne povrede, jednu tešku i po život opasnu tjelesnu povredu, te dvije lake povrede, a sve te povrede, prema nalazu i mišljenju vještaka za sudsku medicinu dr Z. C., u svom skupnom dejstvu predstavljaju tešku i po život opasnu tjelesnu povredu. Isto tako je nesporno da je pomenutom prilikom optuženi jednim hicem iz pištolja lišio života I. A. S. Nijedan od izvedenih dokaza ne upućuje na to da je I. A. S. vrijeđao, zlostavljao ili napadao optuženog S. B., a niti da je istom prijetio prije nego što je optuženi pucao iz pištolja te A. lišio života.

Sve naprijed navedene činjenice prihvata utvrđenim prvostepeni sud tako da je neosnovan prigovor branioca optuženog da je činjenično stanje u ovom krivičnom predmetu pogrešno utvrđeno.

Međutim, prvostepeni sud radnje koje je počinio optuženi, pogrešno pravno ocjenjuje kao krivično djelo – Teško ubistvo iz čl. 166 stav 1 tačka 8 KZ-a Brčko Distrikta BiH, a u vezi sa članom 20 istog zakona, te pogrešno primjenjuje Krivični zakon Brčko Distrikta kada optuženog za to djelo oglašava krivim i osuđuje. Radnje optuženog koje se odnose na pokušaj lišenja života M. M. imaju sva bitna obilježja krivičnog djela – Ubistva na mah iz člana 167 KZ-a Brčko Distrikta BiH, a u vezi sa čl. 20 istog zakona, za koje je optuženi i krivično odgovoran, dok radnje koje se odnose na umišljajno lišenje života I. A. S., imaju sva bitna obilježja krivičnog djela – Ubistva iz člana 165 KZ-a Brčko Distrikta BiH, za koje je optuženi također krivično odgovoran. Neprihvatljiv je prigovor branioca optuženog da i radnje optuženog koje se odnose na ubistvo I. A. S. imaju obilježja krivičnog djela – Ubistva na mah iz čl. 167 KZ-a Brčko Distrikta BiH, pošto ubijani A. nije ni napadom ni teškim zlostavljanjem a ni vrijeđanjem doveo u jaku razdraženost optuženog tako da ne postoji navedeni bitan element da bi se ubistvo A. koje je izvršio optuženi moglo okvalifikovati kao ubistvo na mah.

Kako je prvostepeni sud na naprijed iznijeti način povrijedio krivični zakon na štetu optuženog valjalo je djelimično uvažiti žalbu branioca optuženog, a i po službenoj dužnosti, u smislu člana 270 stav 1 tačka 2 ZKP-a Brčko Distrikta BiH, otkloniti navedenu povredu krivičnog zakona, tako da je ovaj sud preinačio prvostepenu presudu u pravnoj ocjeni djela i u odluci o kazni, te radnje opisane u izreci prvostepene presude, za koje je optuženi oglašen krivim, i to one koje se odnose na pokušaj lišenja života oštećenog M. M., pravno okvalifikovao kao krivično djelo – Ubistva na mah iz člana 167 KZ-a Brčko Distrikta BiH, u vezi sa čl. 20 istog zakona, te mu je za to djelo, uz primjenu propisa navedenih u izreci ove presude, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, dok je radnje koje se odnose na lišenje života bugarskog državljanina I. A. S., pravno okvalifikovao kao krivično djelo – Ubistva iz člana 165 Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH, te mu za isto djelo uz primjenu propisa navedenih u izreci ove presude, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) godina, pa je optuženog za oba navedena krivična djela, uz primjenu odredbi člana 46 stav 1 i 2 tačka 2 KZ-a Brčko Distrikta BiH, koje se odnose na sticaj krivičnih djela, osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) godina, u koju kaznu se

optuženom ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru počev od 2.11.2001. godine pa nadalje dok pritvor bude trajao.

Pri utvrđivanju pojedinačnih kazni optuženom za učinjena krivična djela kao i jedinstvene kazne, ovaj sud je imao u vidu sve olakšavajuće kao i otežavajuću okolnost koje je uzeo u obzir i prvostepeni sud pri izricanju kazne zatvora optuženom, ocijenivši da su prigovori Javnog tužilaštva i branioca okrivljenog koji se odnose na okolnosti od značaja na visinu izrečene kazne, bez osnova. Ovaj sud je ubjeđenja da su pojedinačno utvrđene kazne, kao i jedinstvena kazna na koju je osuđen optuženi, srazmjerni težini učinjenih krivičnih djela, stepenu krivične odgovornosti i društvene opasnosti počinioca krivičnih djela, te da je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 10 (deset) godina neophodna za postizanje svrhe kažnjavanja predviđene u članu 33 KZ-a Brčko Distrikta BiH.

Iako kao osnov pobijanja prvostepene presude branilac optuženog navodi i odluku o troškovima krivičnog postupka, u obrazloženju žalbe nije navedeno iz kojih razloga je žalilac nezadovoljan odlukom o troškovima krivičnog postupka, koja odluka je po ocjeni ovog suda pravilna i na zakonu zasnovana, tako da navedeni žalbeni prigovor ovaj sud nije mogao uvažiti.

S obzirom na sve naprijed iznijeto, žalbu Javnog tužilaštva valjalo je odbiti kao neosnovanu, a djelimičnim uvažavanjem žalbe branioca optuženog i po službenoj dužnosti preinačiti prvostepenu presudu, a što je ovaj sud i učinio izrekom presude, na osnovu člana 278 stav 1 ZKP-a Brčko Distrikta BiH.

ZAPISNIČAR,

Olga Antolović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Gligorević Ruža